

om hoofdadministrateur Josias Alexander de Villeneuve te ontslaan van vergoeding van 513 $\frac{1}{3}$ kan arak die in 1763 op de Zuiderburg had ontbroken. De leggers waren kleiner dan gewoonlijk geweest en de hoeveelheid is te gering om er iemand voor verantwoordelijk te houden. Op de door het bestuur overgebrachte klachten van de ambachtslieden dat hun soldijrekening voor gebruikte en afgesleten gereedschappen, volgens oud gebruik met 50% wel zeer zwaar wordt belast, is besloten om, [fol. 1135] zoals te Batavia en elders reeds geschiedt, die gereedschappen gratis te verstrekken. De vergoeding viel des te zwaarder uit wegens de reductie van Nederlands tot Indisch geld. De gereedschappen moeten ten overstaan van de opzichters verantwoord worden en er mogen geen nieuwe verstrekt worden zonder de oude in te laten leveren en die goed te controleren. Er is de aanzienlijke hoeveelheid van 1.139.290 pond kruidnagels verworven, maar men vermoedt dat de aanstaande oogst slechts 9 bahar van 550 pond zal bedragen. Er is volgens de brief van het bestuur van 25 september 1765 weinig hoop op verbetering, omdat er toen nog geen vruchten aan de bomen zaten. Op voorstel van het bestuur is besloten dat hoofden van subalterne kantoren, als ze om gewichtige redenen niet naar het hoofdkantoor kunnen komen, de gewone eed op ontvangst, betaling en verscheping van kruidnagels schriftelijk met hun handtekening bekrachtigd kunnen afleggen. [fol. 1136] De bezwaren van het bestuur tegen het voorstel van Heren XVII in hun brief van 29 september 1763 om specerijen, die op ongeoorloofde plaatsen voor vermenging met rooktabak of als medicijn worden verbouwd, uit te roeien zijn terecht. Het is onmogelijk en het dient nergens toe. Daarom is bevolen er van af te zien. Uit de aparte brief van gouverneur Willem Fockens van eind mei 1765 blijkt dat de inlandse hoofden tevreden zijn geweest met het wege van de kruidnagels van de laatste oogst. Daarom is bevolen met deze methode door te gaan. Het bestuur is bevolen de uitroeiing voort te zetten en het is juist dat de boslopers rsd 321,- is betaald voor het aanwijzen van illegale bomen. Op de nadere vragen heeft het bestuur [fol. 1137] in een brief van 18 juni 1765 verklaard dat er op Buru geen sagobossen kunnen worden aangeplant daar de Compagnie daar geen eigen grond heeft en de landerijen en tuinen particulier bezit zijn. Men heeft zich hierbij neergelegd. Daar het bericht hierover van resident Hendrik Ouman nog niet met de sloep Notenboom is ontvangen, kon er geen definitief besluit over peperverbouw daar genomen worden. In 1763/64 is er tot tevredenheid zeer voordelig koopwaar t.w.v. f 27628 met een winst van f 24.074 verkocht. Tevens is toegestaan om enige goederen uit Nederland, waaronder 130 hoeden van de 200 die het voorafgaande jaar naar Ambon waren gezonden, voor de geldende prijs te verkopen. Coromandelse, Bengaalse en Suratse textiel die niet wegens gebrek aan vraag, [fol. 1138] maar wegens mindere kwaliteit in vergelijking met de hoge prijs die er voor was vastgesteld, niet de vereiste rendementen behaalde, is op vorige verkopen opgehouden. Men kan de Coromandelse voor 45 à 50, de Bengaalse voor 30 à 40 en de Suratse voor 30 à 35, of iets minder, laten gaan. Dit geldt ook 3 pakken Coromandels zeildoek, een pak cangans en 2 pakken Suratse photassen. Die waren uit de Westerkwartieren voor Ambon besteld, maar later afbesteld. Daar ze elders niet beter zijn te verkopen, werden ze toch daarheen gezonden. Het besluit van 26 februari 1765 om van de verlaagde prijs van ijzer geen gebruik te maken, daar het met 75 % winst zou zijn te verkopen, is goedgekeurd. De uitgaven in 1764/65 bedroegen f 253.427, of f 1278 meer dan in het voorafgaande jaar, en de inkomsten f 57885, of f 1861 meer. De aanbevelingen betreffende uitgaven zijn herhaald en gouverneur Willem Fockens stelde de beloofde overwegingen over bezuiniging op papier. [fol. 1139] Door het uitblijven van de Notenboom zijn die nog niet ontvangen. Er is om een afschift verzocht. De besluiten in de brief van 18 juni 1765 voor het bewaren van Compagnies goederen en de verantwoording door de administrateurs zijn goedgekeurd, alsmede die voor het bijhouden en vergelijken van de negotieboeken. Bij het uitbetalen door de kassier van tegoedstaande maanden op de soldijrekening mag van de gewone dienaren niets worden afgehouden voor degene die vorderingen op hen zouden hebben. Anders raken ze in opperste armoede. De schulden van reeds overledenen van f 9936 en van f 12.183 op de rekening van dienaren, die bij vergelijking van de soldijboeken aan het licht kwamen, hadden niet slechts op hun reke-